

MAAKUNTAKAAVAN VESIHUOLTOVARAUKSET

Sisällys

1.1. Pääjohdot, yhteystarve	3
1.2. Pääjohdot, ohjeellinen	4
1.3. Yhdyskuntateknisen huollon alue	4
2. Eräitä vesi- ja viemärilinjakohtaisia tarkasteluita	5
2.1. Keuruu - Mänttä-Vilppula yhdysvesijohto	5
2.2. Joutsa – Hartola siirtoviemäri ja yhdysvesijohto	7
2.3. Joutsa – Pertunmaa yhdysvesijohto	8
2.4. Konnevesi-Rautalampi yhdysvesijohto	9
2.5. Viitasaari-Haarala-(Vesanto) yhdysvesijohto	9
2.6. Hankasalmi-Lievestuore-Vaajakoski siirtoviemäri	10
3. Vanhan maakuntakaavan vesihuollon yhteystarvemerkinnot	11
4. Olevat runkovesilinjat ja niiden yhteystarpeet	12

MAAKUNTAKAAVAN VESIHUOLTOVARAUKSET

Kokonaismaakuntakaavassa asetetut teknisen huollon tavoitteet olivat seuraavat:

- Turvataan yhdyskuntien toimivuus kestävin teknisen huollon ratkaisuin.
- Kuntien yhteistoimintaratkaisuja jätevesien käsittelyssä tuetaan ja puhdistamojen toimintaedellytykset turvataan.
- Maakunnan alueelle varataan kolme aluetta jätteiden loppusijoitusta varten sekä varaudutaan uuden käsittelyalueen osoittamiseen Jyväskylän seudulle. Jyväskylän seudulla varaudutaan lisäksi prosessoidun kuivajakeen tai syntypistelajitellun jätteen polttoon maakunnallisena ratkaisuna.
- Maakuntakaavassa edistetään energiahuollon omavaraisuutta ja maakunnallisten energialähteiden, mm. turpeen ja puupolttoaineiden hyödyntämismahdollisuuksia. Maakuntakaavassa osoitetaan merkitykseltään vähintään seudulliset energiatuotantolaitokset, siirtojohdot ja muuntoasemat sekä varaudutaan sähkönsiirtoverkon uusien osien toteuttamiseen ja vanhojen verkonosien vaatimiin muutoksiin.

Maakuntakaavan tarkistuksen yhteydessä päivitetään seudullisesti merkittäviä ja kuntien yhteisiä vesi- ja jätevesijohtoja, vedenottoja sekä jäteveden käsittelylaitoksia koskevat merkinnät.

Ympäristöministeriö on aiemmin linjannut yhteystarvemerkin käyttöä tuulivoimapuistojen voimansiirtoyhteyksien yhteydessä: jos tarkkaa lähtö- ja tulokohtaa ei tiedetä, yhteystarvet ei esitetä maakuntakaavakartalla. Tuon periaatteen soveltaminen vesihuollon verkostoihin tarkoittaisi, että tuskin yhtään vesihuollon yhteystarpeista voitaisiin osoittaa maakuntakaavassa. Toisaalta Ympäristöministeriön Maankäyttö- ja rakennuslaki 2000, Opas 10:n mukaan yhteystarve -merkinnällä voidaan osoittaa ne yhteydet, joiden tarve on voitu todeta, mutta joiden sijaintiin tai toteuttamiseen liittyy niin huomattavaa epävarmuutta, ettei ohjeellisen tai vaihtoehtoisen linjauksen osoittaminen ole mahdollista. Merkintään ei yleensä ole perusteltua liittää rakentamisrajoitusta.

Maakuntakaavan tarkistusta valmistellaan ottaen huomioon ja sisällyttäen kaavakartalle tiedossa olevat vesihuollon yhteystarpeet. Suuri osa voimassa olevan maakuntakaavan yhteystarpeista on jo toteutunut ja niiltä osin merkinnät voidaan kumota. Osa yhteystarpeista on toteutunut/rakennettu osalta matkaa, mutta eivät vielä yhdistä verkostoja aivan tavoitetussa laajuudessa. Näiden osalta yhteystarvemerkinä voidaan säilyttää ennallaan tai tarkistaa osoittamaan vain puuttuvaa osuutta. Kaavatarkistuksen valmisteluvaiheessa vielä mukana pidettävät yhteystarvemerkinä voidaan kaavan myöhemmissä käsittelyvaiheissa helposti poistaa, mikäli siihen päädyttäisiin esimerkiksi maakuntakaavan yleispiirteistämisen perusteella.

1. Voimassa olevan maakuntakaavan toteutuma ja tarkistustarpeet

1.1. Pääjohdot, yhteystarve

Pääjohto, yhteystarve (j, v)		Merkinnällä osoitetaan siirtoviemärin (j) tai päävesijohdon (v) pitkän aikavälin yhteystarve.			
1	Joutsa-(Hartola) siirtoviemäri ja yhdysvesijohto	Joutsa, (Hartola)	Yhteystarve suunniteltua kuntien vesihuoltoverkkojen yhdistämistä ja Oravakiven ja valtatie lähialueen haja-asutuksen vesihuollon järjestämistä varten.	Kumotaan	Vesijohtoyhteys on valmistunut, viemärin tarve on poistunut
2	Joutsa-Luhanka siirtoviemäri ja yhdysvesijohto	Joutsa, Luhanka	Suunniteltu siirtoviemäri ja yhdysvesijohto Luhangan kk:n ja Tammijärven verkoston liittämiseksi Joutsan seudun vesihuoltoverkkoon.	Kumotaan	Molemmat yhteydet ovat jo toteutuneet
3	Joutsa-(Pertunmaa) yhdysvesijohto	Joutsa, (Pertunmaa)	Yhteystarvemerkintä suunniteltua kuntien yhdysvesijohtoa varten.	Kumotaan	Yhteystarve on poistunut
4	Korpilahti-Jyväskylä siirtoviemäri	Jyväskylä, Muurame	Yhteystarve siirtoviemäriä varten Korpilahden jätevesien johtamiseksi Nenäinniemeen.	Kumotaan	Yhteystarve on poistunut sillä Korpilahden oma jv-puhdistamo jatkaa
5	Korpilahti-Jämsä yhdysvesijohto	Jyväskylä, Jämsä	Vaihtoehtoinen johtosuunta yhdysvesijohtoa varten Korpilahden kytkeäiseksi Jämsänjokilaakson vesijohtoverkkoon.	Kumotaan	Yhteystarve on poistunut
6	Korpilahti-Muurame yhdysvesijohto	Jyväskylä, Muurame	Yhteystarvemerkintä yhdysvesijohtoa varten Korpilahden liittämiseksi Muuramen vedenottoon.	Kumotaan	Vesijohtoyhteys on valmistunut
7	Halli-Länkipohja siirtoviemäri ja yhdysvesijohto	Jämsä	Siirtoviemäri ja yhdysvesijohto.	Kumotaan	Yhteystarpeet poistuvat sillä toteutuvat taajamakohtaisin ratkaisuin
8	Keuruu-(Mänttä-Vilppula) yhdysvesijohto	Keuruu, (Mänttä-Vilppula)	Yhteystarvemerkintä yhdysvesijohtoa varten kaupunkien vedenhankinnan varmistamiseksi.	OK osa	Yhdysvesijohto on osittain jo toteutunut joten yhteystarve on lyhentynyt
9	Kinnula-Kivijärvi yhdysvesijohto	Kinnula, Kivijärvi	Yhteystarvemerkintä kuntakeskusten välistä yhdysvesijohtoa varten.	OK osa	Yhdysvesijohto on osittain jo toteutunut joten yhteystarve on lyhentynyt
10	Konnevesi-(Rautalampi) yhdysvesijohto	Konnevesi, (Rautalampi)	Yhteystarvemerkintä kuntakeskusten välistä yhdysvesijohtoa varten.	Kumotaan	Vesijohtoyhteys on valmistunut
11	Kuhmoinen-(Padasjoki) yhdysvesijohto	Kuhmoinen, (Padasjoki)	Yhteystarve suunniteltua yhdysvesijohtoa varten.	Kumotaan	Yhteystarve on poistunut, myöskään Päijät-Hämeen kaavaehdotuksessa 13.4.2015 ei ole vastaavaa merkintää.
12	Vuontee-Janakka yhdysvesijohto	Laukaa, Jyväskylä	Suunniteltu varasyöttövesijohto Vuonteen tekopohjavesilaitokselta Janakan vesilaitokselle.	OK	Tarve on edelleen olemassa
13	Petäjävesi-Kuohu siirtoviemäri ja yhdysvesijohto	Petäjävesi, Jyväskylä	Yhteystarve siirtoviemäriille ja yhdysvesijohdolle välillä Kuohu-Petäjävesi. Yhdistää Petäjäveden ja Jyväskylän verkostot.	j kumotaan	Kinta on jo Jkl vesi- ja viemäriverkossa. Petäjävedellä uusi jv-puhdistamo, joten ei ole tarvetta siirtoviemäriille. Tarve yhdysvesijohdolle säilyy Petäjävedeltä Kintaudelle
14	Saarijärvi-Karstula yhdysvesijohto	Saarijärvi, Karstula	Yhteystarvemerkintä kuntakeskusten välistä yhdysvesijohtoa varten.	OK osa	Yhdysvesijohto on osittain jo toteutunut joten yhteystarve on lyhentynyt
15	Saarijärvi-Pylkönmäki yhdysvesijohto	Saarijärvi	Yhteystarvemerkintä kuntakeskusten välistä yhdysvesijohtoa varten.	OK osa	Yhdysvesijohto on osittain jo toteutunut joten yhteystarve on lyhentynyt
16	Toivakka-Jyväskylä siirtoviemäri ja yhdysvesijohto	Toivakka, Jyväskylä	Yhteystarvetta osoittava varaus suunniteltua siirtoviemäriä ja yhdysvesijohtoa varten Leppälahden kautta.	j kumotaan	Siirtoviemärin tarve poistunut. Yhdysvesijohto on osittain jo toteutunut joten yhteystarve on lyhentynyt
17	Viitasaari-Haarala-(Vesanto) yhdysvesijohto	Viitasaari, (Vesanto)	Yhteystarvemerkintä kuntakeskusten väliselle yhdysvesijohdolle Haalarankankaan ottamolta.	OK osa	Yhdysvesijohto on osittain jo toteutunut joten yhteystarve on lyhentynyt (Suovanlahti-Kymönkoski)
18	Sumiainen-Suolahti siirtoviemäri ja yhdysvesijohto	Äänekoski	Yhteystarvemerkintä siirtoviemäriä ja yhdysvesijohtoa varten Sumiaisten ja Suolahden vesihuoltoverkkojen yhdistämiseksi.	Kumotaan	Molemmat yhteydet ovat jo toteutuneet
19	Suolahti-Laukaa yhdysvesijohto	Äänekoski, Laukaa	Yhteystarvemerkintä yhdysvesijohtoa varten Syvälähdän tekopohjavesilaitokselta Suolahden kautta Laukaaseen.	OK osa	Yhdysvesijohto on osittain jo toteutunut joten yhteystarve on lyhentynyt
20	Suolahti-Äänekoski siirtoviemäri ja yhdysvesijohto	Äänekoski	Yhteystarvemerkintä siirtoviemäriä ja yhdysvesijohtoa varten Suolahden ja Äänekosken vesihuoltoverkkojen yhdistämiseksi.	Kumotaan	Molemmat yhteydet ovat jo toteutuneet. Siirtoviemäri ei ole vielä käytössä.

21	Syvälahden tekopohjavesilaitos-Jurvo	Äänekoski	Yhteystarvermerkintä yhdysvesijohtoa varten Syvälahden tekopohjavesilaitokselta seutukunnan vesijohtoverkkoon.	Kumotaan	Yhteystarve on poistunut
22	Syvälahti-Äänekoski yhdysvesijohto	Äänekoski	Yhteystarvermerkintä yhdysvesijohtoa varten Syvälahden tekopohjavesilaitokselta Äänekosken vesijohtoverkkoon.	Kumotaan	Vesijohtoyhteys on valmistunut

1.2. Pääjohdot, ohjeellinen

Pääjohto, ohjeellinen (j, v)		Merkinnällä osoitetaan ohjeellinen, alustavasti suunniteltu jätevesihuollon (j) tai vesihuollon (v) pääjohto. Linjalla on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.			
1	Hankasalmi-Lievestuore siirtoviemäri ja yhdysvesijohto	Hankasalmi, Laukaa	Suunniteltu siirtoviemäri ja yhdysvesijohto Hankasalmen, Hankasalmen aseman, Niemisjärven ja Lievestuoreen tarpeisiin.	Kumotaan	Toteutunut Hankasalmen osalta. Merkintä poistetaan tarpeettomana kuntien tehtyä taajamakohtaiset ratkaisut.
2	Lievestuore-Vaajakoski siirtoviemäri	Laukaa, Jyväskylä	Suunniteltu siirtoviemäri Hankasalmen, Hankasalmen aseman, Niemisjärven ja Lievestuoreen tarpeisiin.	OK	Yhteys on syytä osoittaa Lievestuoreen taajamalle vararatkaisuna, mikäli oma puhdistamo ei toteutuisi. Suunniteltu viemäriin linjaus muuttuu aiemmin esitetystä.

1.3. Yhdyskuntateknisen huollon alue

Yhdyskuntateknisen huollon alue (ET, et)		Merkinnällä osoitetaan kuntien yhteistä vedenhankintaa palvelevat tekopohjavesilaitosalueet tai jäteveden käsittelyä palvelevat jätevedenpuhdistamoalueet. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.			
1	Joutsan seudun jätevedenpuhdistamo	Joutsa	Merkinnällä osoitetaan alue Joutsan, Leivonmäen ja Luhangan seudullista jätevedenpuhdistamoa varten.	OK	Olemassa oleva.
2	Nenäinniemen jätevedenpuhdistamo	Jyväskylä	Merkinnällä osoitetaan aluevaraus Jyväskylän seudun jätevedenpuhdistamoa varten.	OK	Olemassa oleva.
3	Jämsän yhteispuhdistamo	Jämsä	Merkinnällä osoitetaan alue Jämsän seudun kuntien jätevedenpuhdistamoa varten.	OK	Olemassa oleva.
4	Keuruun yhteispuhdistamo	Keuruu	Merkinnällä osoitetaan alue Keuruun ja Multian seudullista jätevedenpuhdistamoa varten.	OK	Olemassa oleva.
5	Vuonteen tekopohjavesilaitos	Laukaa	Merkinnällä osoitetaan alue Jyväskylän seudun vedenhankintaa palvelevaa tekopohjavedenottamoa varten.	OK	Olemassa oleva.
6	Syvälahden tekopohjavesilaitos	Äänekoski	Merkinnällä osoitetaan alue Äänekosken seudun vedenhankintaa palvelevaa tekopohjavedenottamoa varten.	OK	Tutkittu ja suunniteltu - ei toteutunut vielä tekopohjavesilaitoksena, mutta pohjavedenottamona on osittain jo toiminnassa.
7	Äänekosken keskuspuhdistamo	Äänekoski	Merkinnällä osoitetaan alue Äänekosken seudun jätevedenpuhdistamoa varten.	OK	Olemassa oleva ja tullaan uudistamaan.

LÄHTEET:

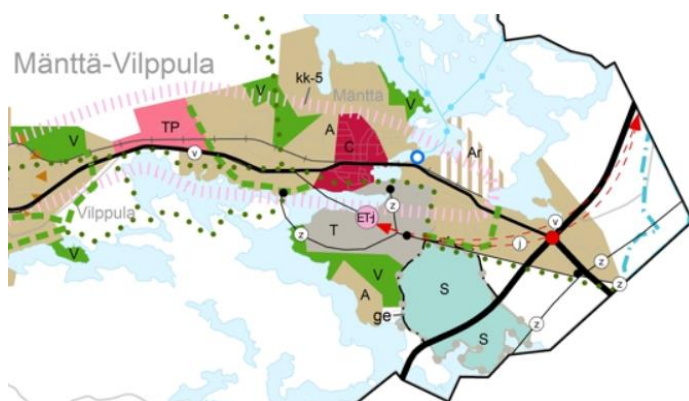
Keski-Suomen ELY-keskus: Keski-Suomen maakunnan strateginen vesihuollon kehittämissuunnitelma vuosille 2009–2020.

Neuvottelu 6.4.2016 Keski-Suomen ELY-keskus: Voutilainen, Vuorenmaa, Mutila

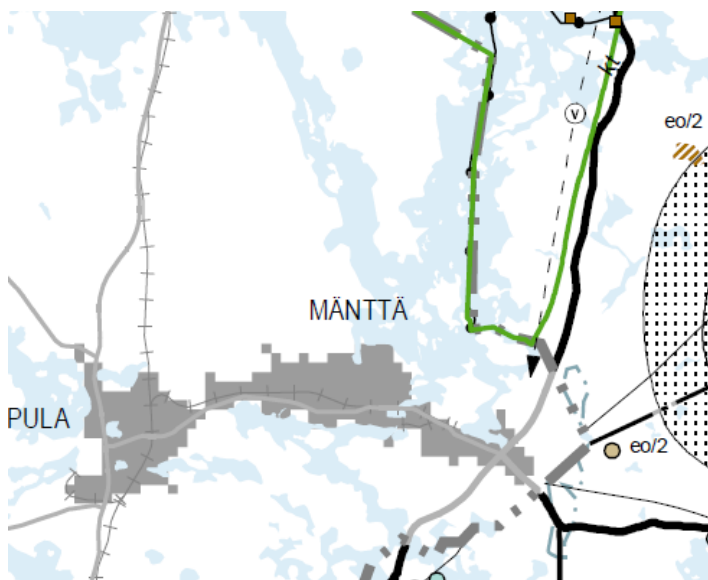
2. Eräitä vesi- ja viemärilinjakohtaisia tarkasteluita

2.1. Keuruu - Mänttä-Vilppula yhdysvesijohto

Keski-Suomen liiton Pirkanmaan maakuntakaavan luonnoksesta (karttaote ohessa) antaman lausunnon vastineessa Pirkanmaan liitto toteaa (MKH 9.11.2015): ”Maakuntakaavaluonnoksen vesihuollon merkinnät ja varaukset perustuvat Pirkanmaan ELY-keskuksen johdolla laadittuun Pirkanmaan vesihuollon kehittämissuunnitelmaan. Suunnitelmasta järjestettiin kuulemiskierros, jonka yhteydessä annetuissa lausunnoissa otettiin esille vesihuollon yhteistyö Mänttä-Vilppulan ja Keuruun välillä. Näiden kannanottojen perusteella kyseiset verkostoyhteydet otettiin mukaan kehittämissuunnitelmaan tulevaisuudessa selvitettävänä asioina. Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 luonnoksessa kyseiset vesijohto- ja viemärilinjat on osoitettu yhteystarve -merkinnällä.”

Ote Pirkanmaan
maakuntakaavaluonnoksesta 16.2.2015

Ote Keski-Suomen
maakuntakaavakartasta

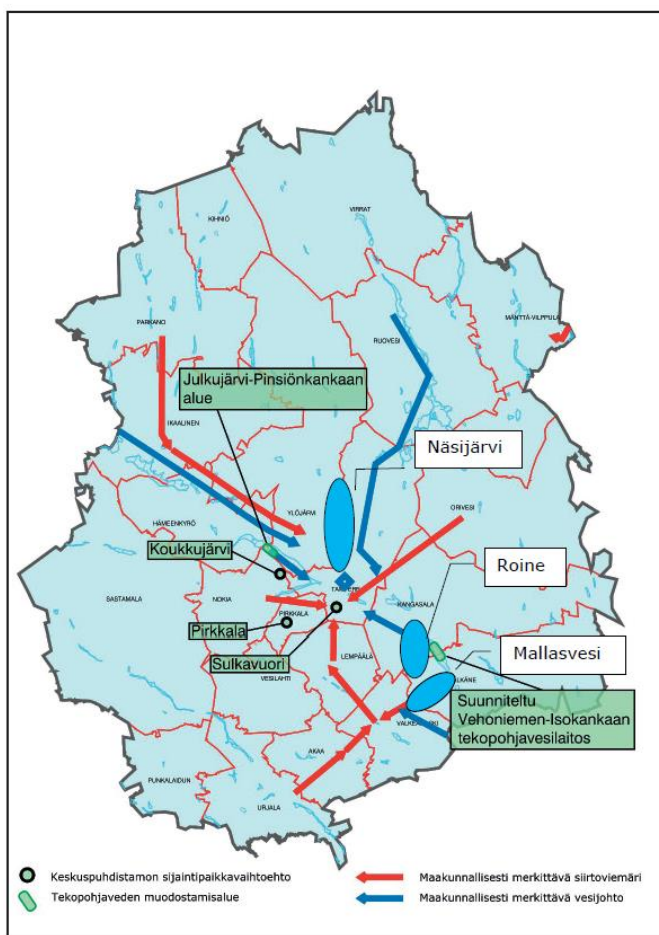
Keski-Suomen maakuntakaavassa on Pirkanmaan kaavaluonnosta vastaava merkintä yhdysvesijohdolle, mutta ei siirtoviemäriä. Keuruun Jaakonsuon jätevedenpuhdistamon vireillä olevaan ympäristöluvan tarkistamiseen sisältyy hakemus laitoksen tehostamisesta. Saneeraus on suunniteltu aloitettavaksi vuosien 2016–2017 aikana. Puhdistamolla käsitellään Keuruun kk:n, Haapamäen, kolmen jätevesiosuuskunnan jätevedet sekä Multian jätevedet.

Ote vuoteen 2040 ulottuvasta Pirkanmaan vesihuollon kehittämissuunnitelmasta. Suunnitelman mukaan maakuntarajan ylittävään yhteistyöhön vedenhankinnassa ei ole tarvetta, mutta maakunnallisesti merkittävän siirtoviemärin yhteystarve on Keuruun ja Mänttä-Vilppulan välillä.

Pirkanmaan vesihuollon kehittämissuunnitelman päivitys

PIRKANMAAN ELY-KESKUS

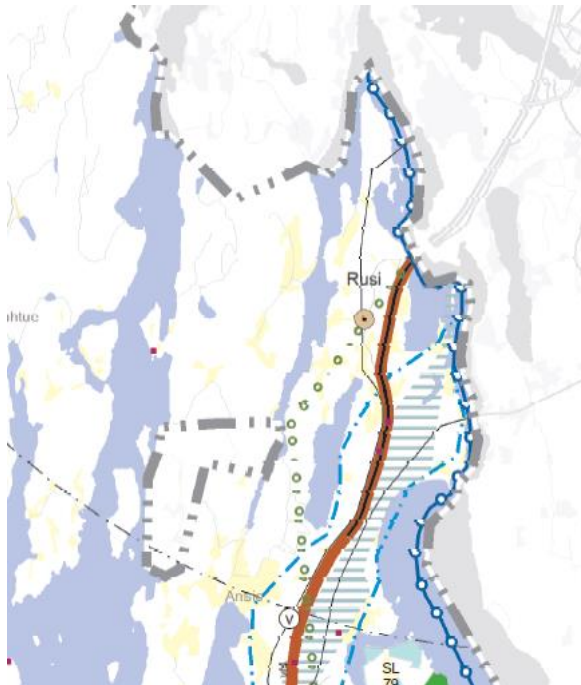
6 Maakuntakaavaan liittyvät varaustarpeet

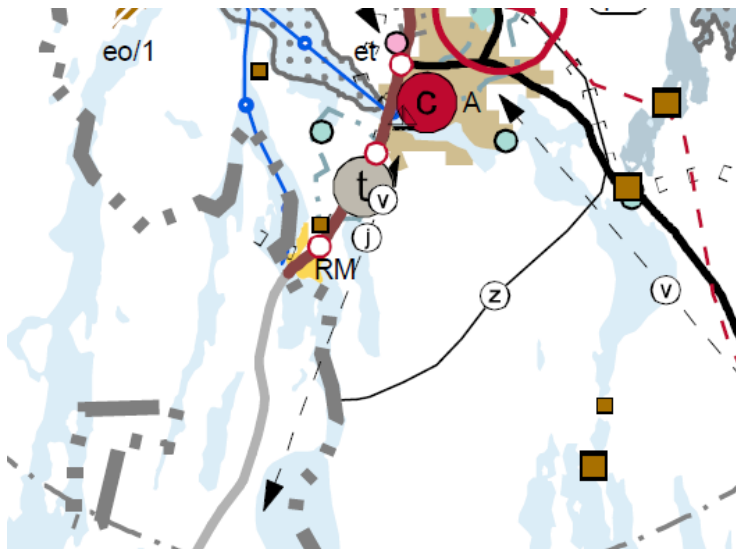
Kuva 24. Kehittämissuunnitelman osalta maakuntakaavan laadinnassa huomioon otettavat tekijät. Koukkujärvi sisältää sekä keskuspuhdistamon sijoituspaikkavaihtoehto että jätekeskuksen.

- ➔ Keuruun Jaakonsuon jätevedenpuhdistamoaa tullaan tehostamaan, mistä syystä ei ole tarvetta rakentaa siirtoviemäriä Mänttä-Vilppulaan. Ei lisätä siirtoviemärin yhteystarvetta.
- ➔ Mänttä-Vilppulan suunnasta vedenjakeluverkosto ulottuu maakuntien rajalle ja hieman Keuruun puolelle. Lisäksi Keuruulta on vedenjakeluverkosto laajentunut etelään Liukon kylälle saakka. Yhteystarpeesta on toteutumatta em. verkostojen välinen vajaa 10 km osuus.

2.2. Joutsa – Hartola siirtoviemäri ja yhdysvesijohto

Ote Päijät-Hämeen maakuntakaavehdotuksesta 13.4.2015. Vesihuollon siirtoyhteys on osoitettu merkinnällä "Päävesihuoltolinja Hartola – Joutsa".

Keski-Suomen maakuntakaavassa vastaava yhteys on osoitettu Joutsa- (Hartola) siirtoviemäri ja yhdysvesijohto – yhteystarvemerkinällä.

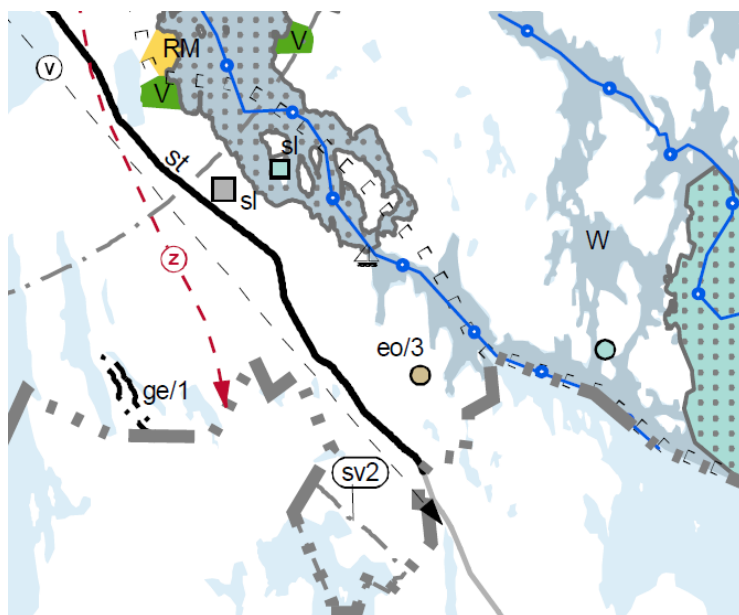
- ➔ Siirtoviemäriille ei ole enää tarvetta ja sen yhteystarvemerkinä voidaan kumota.
- ➔ Yhdysvesijohto on jo valmistunut, joten senkin yhteystarvemerkinä poistetaan

2.3. Joutsa – Pertunmaa yhdysvesijohto

Ote Etelä-Savon maakuntakaavasta, luonnos 14.12.2015

Etelä-Savon maakuntakaavan luonnoksessa ei ole vesihuollon yhteystarvevarausta Joutsa-Pertunmaa välillä. Päijät-Hämeen maakuntakaavassa sen sijaan on aiemmin esitetyn mukainen varaus Joutsa-Hartola yhteydelle, mikä yhteys on myös jo valmistunut.

Ote Keski-Suomen maakuntakaavasta

Keski-Suomen maakuntakaavassa on yhteystarvemerkinä Joutsan ja Pertunmaan väliselle yhdysvesijohdolle.

➔ Joutsan ja Pertunmaan väliselle yhdysvesijohdolle ei ole enää tarvetta, sillä Joutsan varavesiyhteys on toteutunut Hartolaan. Kumotaan Joutsa-Pertunmaa yhdysvesijohdon yhteystarvemerkinä, jonka jälkeen Keski-Suomen maakuntakaavan tarkistus vastaa naapurimaakuntien maakuntakaavasuunnitelmia.

2.4. Konnevesi-Rautalampi yhdysvesijohto

Ote Keski-Suomen maakuntakaavasta

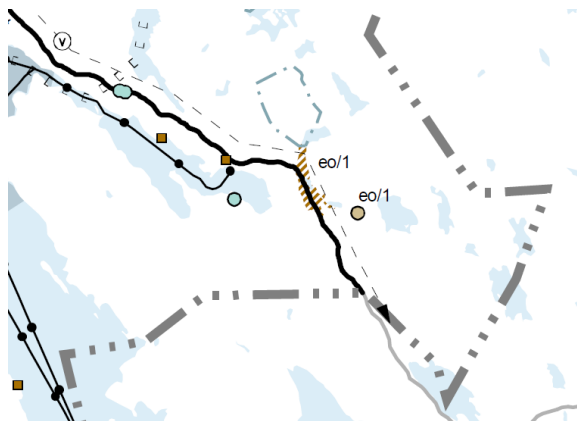
Pohjois-Savon maakuntakaavassa vastaavaa yhteystarvetta ei ole osoitettu.

Maakuntarajan läheisyydessä Rautalammin puolella kulkee päävesijohtolinja, johon yhdistyvä Keski-Suomen maakuntakaavan yhteystarpeen mukainen vesijohto on jo Konneveden suunnasta rakennettu. Konneveden suunnan yhdysvesijohdon yhteystarvemerkinä voidaan kumota maakuntakaavan tarkistuksessa.

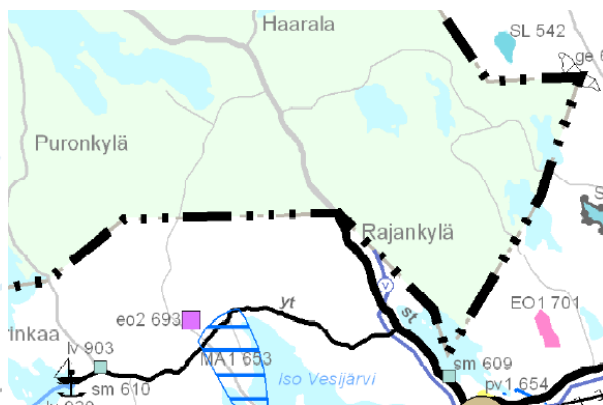
2.5. Viitasaari-Haarala-(Vesanto) yhdysvesijohto

Keski-Suomen maakuntakaavan Viitasaari - Vesanto yhteystarvemerkinä kuntakeskusten väliselle yhdysvesijohdolle Haaralankankaan ottamolta yhtyy maakuntien rajalla Pohjois-Savon maakuntakaavan päävesijohtolinja (V) –merkintään. Vedenjakeluverkostot ovat rakentuneet Viitasaarelta Kymönkoskelle sekä Vesannon suunnalta Viitasaaren Suovanlahdelle. Yhdysvesijohdon yhteystarve on näin ollen lyhentynyt noin 10 km mittaiseksi. Säilytetään yhteystarvemerkinä maakuntakaavan tarkistuksessa, mutta mahdollisesti aiempaa lyhyempänä.

Ote Keski-Suomen maakuntakaavasta

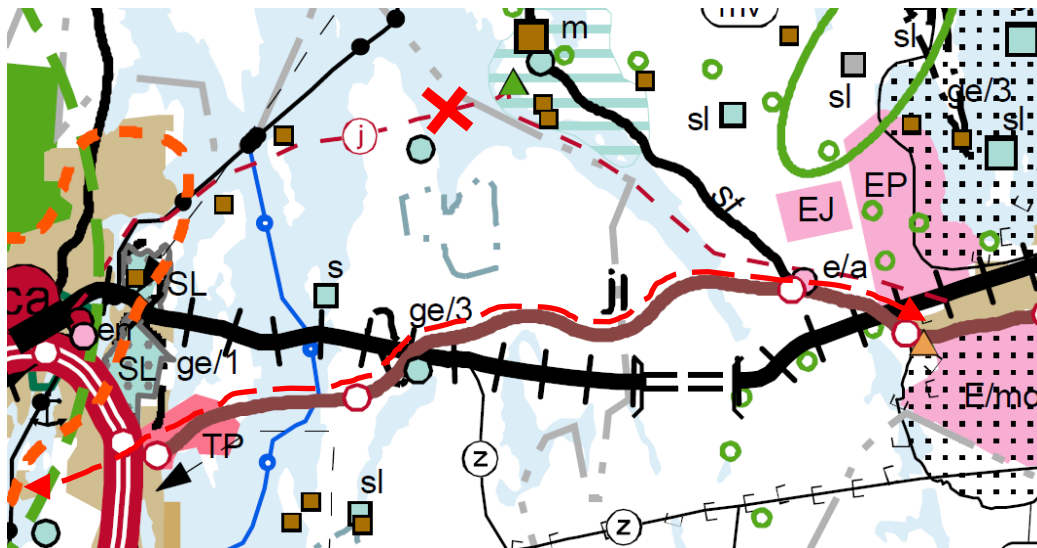

Ote Pohjois-Savon maakuntakaavasta

2.6. Hankasalmi-Liestuore-Vaajakoski siirtoviemäri

Ote Keski-Suomen maakuntakaavasta

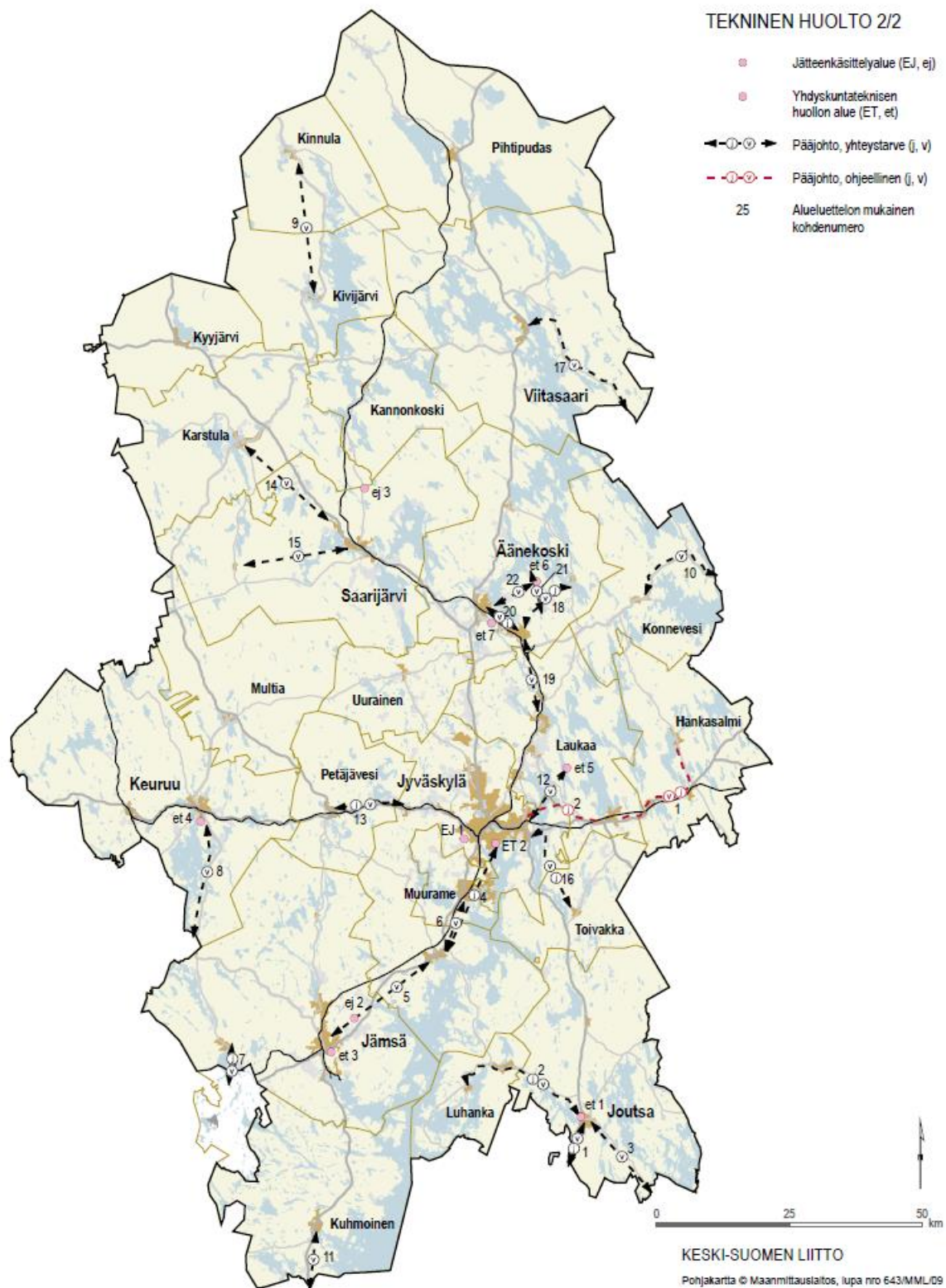
Hankasalmen ja Laukaan yhteistä tarvetta palveleva siirtoviemäri Hankasalmelta asemankylän ja Niemisjärven sekä Lievestuoreen kautta Nenäinniemeen ei ole enää tarpeellinen Hankasalmen tehtyä kuntakohtaisen puhdistamoinvestoinnin. Yhteystarvemerkinnot Hankasalmen osalta kumotaan koska ne ovat toteutuneet.

Liestuoreen alueen jätevesien käsittely odottaa kunnan ratkaisua. Vaihtoehtoista todennäköisintä lienee nykyisen Lievestuoreen puhdistamon uusiminen, mutta myös siirtoviemäri Jyväskylän Nenäinniemeen on ollut esillä.

- ➔ Poistetaan vanhojen suunnitelmien mukainen pohjoinen siirtoviemärin ohjeellinen merkintä ja korvataan valtatie seuraavalla yhteystarvemerkinnot Lievestuore - Nenäinniemi.

3. Vanhan maakuntakaavan vesihuollon yhteystarvemerkinnot

KESKI-SUOMEN MAAKUNTAKAAVA

4. Olevat runkovesilinjat ja niiden yhteystarpeet

Olemassa olevat runkovesilinjat, tilanne noin v. 2010 (K-S ELY-keskus)

